

Comitetul de Miniștri al CoE reiterează obligația Rusiei de a executa integral hotărârile CtEDO în „dosarul școlilor”

La ședința Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei din 12 – 14 martie 2024, Delegații și-au exprimat îngrijorarea în legătură cu neexecutarea hotărârilor CtEDO de către Federația Rusă și au somat, din nou, autoritățile de la Moscova să achite despăgubiri victimelor și să urgenteze implementarea unui plan concret pentru executarea acestor hotărâri.

Comitetul de Miniștri a subliniat că, deși Federația Rusă a încetat să mai fie Înalță Parte a Convenției Europene a Drepturilor Omului, începând cu 16 septembrie 2022, trebuie totuși să respecte obligațiile prevăzute de Convenție,

inclusiv să pună în aplicare hotărârile Curții, în conformitate cu Articolul 58 al Convenției.

Delegații au insistat asupra importanței fundamentale a educației primare și secundare pentru succesul viitor al fiecărui copil și asupra dreptului solicitanților de a continua să primească educație în limba maternă, fără obstacole și hărțuire. Cu toate că au trecut aproape două decenii de la primele încălcări a dreptului la educație în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, victimele încă nu au beneficiat de nicio formă de remediere a încălcărilor constatate, inclusiv despăgubirea financiară.

Comitetul reamintește că, pe lângă plata satisfacției echitabile, măsurile de executare a acestor hotărâri includ revocarea „cadrelor de reglementare” de la originea încălcărilor, reîntoarcerea școlilor în grafie latină la fostele sedii sau la spații alternative adecvate procesului de învățământ și instituirea de măsuri pentru eliminarea hărțuirii și intimidării elevilor, părinților și profesorilor.

Comitetul Miniștri și-a exprimat îngrijorare în legătură cu eșecul continuu al autorităților ruse de a respecta această obligație prin plata satisfacției echitabile acordate și prezentarea unui plan de acțiune care să stabilească măsuri concrete pentru executarea hotărârilor CtEDO. Delegații au îndemnat autoritățile de la Moscova să respecte această obligație fără întârziere suplimentară.

La moment în grupul de cauze Catan și alții v. Rusia sunt incluse 5 cauze în care au fost pronunțate 3 hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului, prin care au fost constatate încălcări ale drepturilor fundamentale ale elevilor, părinților, dar și ale profesorilor din 7 instituții de învățământ cu predare în limba română din regiunea transnistreană (din totalul de 8 școli), ca urmare a presiunilor și intimidărilor la care au fost supuși aceștia pe parcursul anilor.

Amintim că încălcările s-au produs în perioada anilor 2002-2004 (Catan și alții, Bobeico și alții) și 2013-2014 (Iovcev și alții). În aceste cauze, Curtea a constatat că Federația Rusă avea jurisdicție și își asuma responsabilitatea datorită controlului efectiv continuu și a influenței decisive asupra administrației *de facto* de la Tiraspol.

Asociația Promo-LEX consideră că, executarea integrală a acestor hotărâri de către Federația Rusă poate reprezenta un prim pas pentru încetarea încălcărilor flagrante în privința dreptului la educație în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Îndemnăm autoritățile de la Chișinău să insiste suplimentar pentru executarea acestor hotărâri de către Federația Rusă.